

Muntjak (*Muntiacus reevesi*)

Bron: www.nonnativespecies.org. Crown Copyright.

De [muntjak](#) is een gedrongen, kleine hertachtige. De schouderhoogte is 43 tot 52 cm. De kop-romplengte is 80 tot 90 cm. Het zijn selectieve eters die gevarieerd en kwalitatief goed voedsel nodig hebben.

Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2015: muntjak is gevestigd in Engeland, Ierland, Noord-Ierland en België. In Engeland is de muntjak uitgezet. De soort komt daar nu verspreid over het gehele zuiden voor. Het dier kan zich vestigen in een groot deel van Europa.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

Muntjak veroorzaakt schade aan de verjonging van natuurlijke bossen. In potentie kunnen muntjaks grote schade aanrichten aan bodemflora en fauna in hun leefgebied. Ze eten namelijk bodemflora, en bij te veel muntjaks zal dat de bodemlaag doen uitdunnen, waardoor het habitat van grondbroeders, kleine zoogdieren en ongewervelden zo sterk wordt aangetast dat zij verdwijnen.

In Engeland veroorzaakt muntjak schade aan (zeldzame soorten) bodemflora en aan de habitat van bosvogels zoals de nachtegaal. Muntjak concurreert met het ree om voedsel, reeën nemen lokaal in aantal af.

Effect op ecosysteemdiensten^[2]

Er zijn geen effecten bekend.

Overige effecten

In Engeland brengt muntjak schade toe aan tuinen, volkstuinen en land- en bosbouwgebieden. Ook aanrijdingen met muntjaks vormen in Engeland een toenemend probleem.

Muntjak vormt een potentieel reservoir voor de bacterie die rundertuberculose bij rundvee kan veroorzaken.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van deze soort op de Unielijst [van EU-verordening 1143/2014](#).

Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2015: Er worden muntjaks in de natuur gesignaleerd, maar er zijn geen bewijzen van vestiging.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

De verwachting is dat muntjak in Nederland dezelfde schade zal kunnen aanrichten als beschreven voor Europa, waarbij het effect op lokale populaties groot kan zijn. Maar de kans dat planten die in ons land zeldzaam zijn op het menu van de muntjak staan, wordt relatief klein geacht.

Muntjak kan voorkomen in Natura 2000-gebieden zoals de Veluwe. Effect op bossen is dat ze jonge aanplant en struiken aanvreten. De planten- en vogelsoorten die mogelijk nadeel ondervinden van de aanwezigheid van de muntjak zijn geen van alle bedreigde soorten.

Effect op ecosysteemdiensten^[2]

Er zijn geen effecten bekend.

Overige effecten

Zie onder 'Europa'.

Wet- en regelgeving

[EU-verordening 1143/2014](#)

De muntjak staat sinds augustus 2016 op de Unielijst van invasieve exoten. Een soort die op de EU-lijst staat mag o.a. niet meer worden verhandeld en gehouden. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Voor de muntjak geldt sinds 2000 al [een bezits- en handelsverbod](#) in Nederland.

Wat te doen?

De NVWA ontwikkelt samen met provincies (en andere overheden), met water- en terreinbeheerders en andere experts eliminatie- en beheerplannen voor soorten op de Unielijst. Het gaat hierbij om plannen van aanpak voor de bestrijding van populaties die in de natuur aanwezig zijn (of waarbij vestiging in de toekomst kan plaatsvinden). Deze plannen worden gefaseerd gemaakt, te beginnen met de soorten die voor Nederland het meest relevant zijn. Zodra het (definitieve) plan klaar is, zal het hier beschikbaar worden gesteld voor download.

Meer info over muntjak

Oorsprongsgebied

Muntjak komt oorspronkelijk uit China en Taiwan.

Habitat

Loof- en gemengd bos met dichte ondergroei. Ook andere habitats als er voldoende dekking is. Daarnaast kan de soort zich vestigen in stedelijke randzones als er dekking is door bijvoorbeeld struiken zoals rododendrons.

Introductieroute Europa

Muntjak wordt in Europa gehouden in hertenkampen of wildparken. De dieren zijn in de natuur terechtgekomen door uitzetting en ontsnapping.

Aanwezigheid in de EU

huidige vestiging

mogelijke vestiging

Introductieroute Nederland

Sinds 2005 is in Nederland het houden van een muntjak verboden voor particulieren. De meest waarschijnlijke introductieroute is secundaire verspreiding vanuit België.

Aanwezigheid in Nederland

In 2015: De locatie waar in Nederland het risico van populatieontwikkeling het grootst is, is in de provincie Noord-Brabant. Elders is er sprake van hooguit enkele losse individuen: op de Veluwe, in Oost-Zeeuws-Vlaanderen, bij Hilvarenbeek en mogelijk Ossendrecht, omgeving Eindhoven en de Maashorst, waarbij de situatie in de 3 laatste gebieden niet goed bekend is. Elders in Nederland leven anno 2016 geen muntjaks (meer) .

Eerste waarneming in de Nederlandse natuur: 1997.

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

In Nederland is het houden van de muntjak sinds 2005 verboden. De kans op introductie in ons land is nog verder verminderd sinds de plaatsing van de soort op de EU-lijst in 2016.

Muntjak heeft zich in Nederland nog niet definitief gevestigd; er is geen bewijs voorhanden dat de soort zich in het wild voortplant. Er is echter voldoende geschikt habitat aanwezig voor muntjak om zich in de toekomst verder te vestigen en te verspreiden. De snelheid van verspreiding is moeilijk in te schatten.

Risicobeoordeling

[Risicobeoordeling voor Nederland](#)
[Europese risicobeoordeling](#)

Bronnen

[Europese risicobeoordeling](#)

[Risicobeoordeling voor Nederland](#)
[Nederlands soortenregister](#)

EU-factsheet

Hollander, H., 2016. Verspreidingsonderzoek muntjak *Muntiacus reevesi* in Nederland – januari t/m maart 2016. Zoogdiervereniging. Concept-rapport.

Laatste update: 31-07-2016